

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

Кафедра менеджменту та економіки

УЗГОДЖУЮ

Директор Навчально-наукового
інституту «Європейська школа
бізнесу»

" 02 " _____ 2020 р.

О. Чатченко

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту та
економіки

" 02 " _____ 2020 р.

Ю. Ремига

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОН'ЮНКТУРА ТОВАРНИХ РИНКІВ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

завідувач кафедри менеджменту та економіки,
кандидат економічних наук, доцент

 Ю. Ремига

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні
кафедри менеджменту та економіки,
протокол № 7 від «12» 09 2020 р.

Завідувач кафедри менеджменту та економіки Ю. Ремига

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Кон'юнктура товарних ринків» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що віддзеркалює теоретичні засади вивчення кон'юнктури товарного ринку, визначає місце кон'юнктурного аналізу як складової частини маркетингового аналізу, методiku дослідження кон'юнктури світового товарного ринку, методи аналізу його становища та прогнозування розвитку. Вивчення дисципліни забезпечує формування у студентів необхідних знань, умінь і навичок у частині методики дослідження та прогнозування кон'юнктури товарних ринків із використанням актуальних міжнародних інформаційних джерел.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	Вибіркова	
Розділів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки	
Змістових розділів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: ---		Семестр	
		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		24 год.	6 год.
Тижневе навантаження: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 3	Практичні		
	16 год.	2 год.	
	Самостійна робота		
	50 год.	82 год.	
	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень	Вид контролю:	
		залік	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси визначення стану світового товарного ринку, аналіз поточного та прогнозування його майбутнього становища.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Кон'юнктура товарних ринків» базується на знаннях таких дисциплін, як «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств», та взаємопов'язана з дисципліною «Логістика».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Кон'юнктура товарних ринків» є формування системи знань щодо основних тенденцій та темпів

розвитку кон'юнктури світових ринків, а також методологічних основ проведення кон'юнктурних досліджень.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація зовнішньої торгівлі» є:

- визначення сутності та змісту основних категорій кон'юнктури;
- дослідження та класифікацію кон'юнктуротворчих факторів;
- засвоєння системи показників та індикаторів кон'юнктури ринку;
- урахування просторових обмежень і пропорційності розвитку ринку;
- аналіз стійкості ринку, його змін у статиці й у динаміці;
- проведення аналізу повторюваності розвитку ринку, виокремлення циклів;
- вивчення ситуації на ринку з урахуванням тенденцій його розвитку;
- підготовку до самостійного кон'юнктурного аналізу обраного товарного ринку на основі інформаційних джерел.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей*:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності	ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК 16. Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння / навички	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
1.	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності					
2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність працювати у міжнародному контексті. Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності.	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
3.	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. Здатність діяти	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір,	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та

<p>соціально відповідально і свідомо.</p> <p>Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>професійної діяльності та/або навчання</p>	<p>спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>інтерпретація та застосування даних;</p> <p>спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>
--	---	---	---	--

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

<p><i>Програмні результати навчання</i></p>	<p>ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>ПРН 19. Оцінювати участь підприємств у євроінтеграційних процесах та виявляти перспективи їх майбутнього розвитку.</p>
---	---

Результати навчання:

Після опанування дисципліни студент повинен **знати:**

- основні категорії кон'юнктури товарних ринків;
- кон'юнктуротворчі фактори та їхню класифікацію;
- систему показників та індикаторів, які використовуюється для аналізу кон'юнктури;
- зв'язок показників кон'юнктури зі стадіями кон'юнктурного циклу;
- мету та завдання кон'юнктурного аналізу ринку;
- просторові обмеження та пропорційність розвитку ринку;
- методи аналізу стійкості ринку, його змін у статичній й у динамічній;
- основні підходи до вивчення ситуації на ринку з урахуванням динамічних закономірностей і тенденцій;
- основні методи прогнозування кон'юнктури ринку та сфери їхнього застосування;
- послідовність дій і сукупності конкретних прийомів у ході аналізу становища, що склалися на світових ринках;
- основні методи прогнозування кон'юнктури на найважливіших товарних ринках;

уміти:

- самостійно визначати значущі фактори кон'юнктури;
- самостійно складати систему показників, що найбільш повно характеризує кон'юнктуру даного товарного ринку;
- оцінювати взаємозв'язок ситуації на ринку товарів із становищем на інших ринках;
- самостійно відбирати релевантні джерела інформації;
- самостійно проводити порівняльний аналіз різних джерел;
- самостійно обґрунтовувати вибір методів аналізу та прогнозування кон'юнктури певного товарного ринку;
- визначати коефіцієнт детермінації;
- самостійно зіставляти результати формального та неформального способів аналізу стану ринку;
- самостійно розраховувати частку фірми на ринку;
- визначати типи ринку за різними критеріями класифікації ринків;
- розраховувати виробничий потенціал ринку;
- розраховувати споживчий потенціал ринку товарів промислового призначення;
- розраховувати споживчий потенціал ринку споживчих товарів;
- самостійно визначати ступінь насиченості ринку;
- оцінювати збалансованість ринку з використанням методу балансу попиту та пропозиції;
- самостійно розраховувати індекс ринкової ситуації;
- визначати коефіцієнт лінійних структурних зрушень;
- самостійно розраховувати індекс сезонності;
- самостійно обирати адекватний метод моделювання сезонних хвиль;
- розраховувати коефіцієнт апроксимації;
- самостійно здійснювати прогнозування елементів ринку методом екстраполяції динамічних рядів;
- використовувати метод інтерполяції динамічних рядів для прогнозування стану ринку;
- використовувати структурне моделювання у ході прогнозування елементів ринку;
- здійснювати прогноз елементів ринку методом експертних оцінок і аналогії;
- самостійно складати кон'юнктурний огляд ситуації на товарному ринку.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Кон'юнктура товарних ринків» відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ КОН'ЮНКТУРИ РИНКУ

Тема 1. Поняття та показники кон'юнктури ринку

Поняття "кон'юнктура ринку". Елементи кон'юнктури: попит, пропозиція, ціна. Система ринків. Взаємозв'язок товарного ринку з іншими ринками. Види кон'юнктури залежно від об'єкта дослідження. Кон'юнктуротворчі фактори та їх класифікація. Показники ринкової кон'юнктури, їх зв'язок із розвитком кон'юнктурних циклів.

Тема 2. Методи дослідження кон'юнктури ринку

Методичні вимоги, що ставляться до процесу дослідження кон'юнктури ринку. Етапи проведення кон'юнктурного дослідження. Кон'юнктура товарного ринку як складова частина загальноекономічної кон'юнктури. Взаємозв'язок ситуації на ринку товарів із становищем на інших ринках. Джерела вторинної кон'юнктурної інформації. Методи збору первинної інформації про ринок. Вибірковий метод, його переваги та недоліки. Методи аналізу інформації про ринок. Формальний і неформальний способи аналізу. Кон'юнктурний аналіз як складова частина маркетингового аналізу. Характерні риси кон'юнктури ринку: пропорційність, мінливість, циклічність і динамічність.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ КОН'ЮНКТУРИ СВІТОВИХ ТОВАРНИХ РИНКІВ

Тема 3. Аналіз масштабу та потенціалу ринку

Класифікація товарних ринків за типом та масштабом. Частка фірми на ринку, відносна частка ринку. Виробничий потенціал ринку. Споживчий потенціал (місткість) ринку. Розрахунок місткості ринку товару виробничого призначення та споживчого товару. Показники насиченості ринку як наявності товарів у споживачів та насиченості торгівлі.

Тема 4. Аналіз збалансованості ринку

Оцінювання співвідношення попиту та пропозиції. Баланс попиту-пропозиції. Система ринкових індикаторів. Кон'юнктурний тест як спосіб оцінювання стану та розвитку ринку. Індекс ринкової ситуації. Коефіцієнт лінійних структурних зрушень.

Тема 5. Оцінювання й аналіз циклічності та сезонності ринку

Циклічність ринку. Класифікація ринкових циклів. Сезонність як один із різновидів кон'юнктурних циклів. Розрахунок індексу сезонності. Методи моделювання сезонних хвиль: метод ковзного середнього та аналітичне вирівнювання.

Тема 6. Аналіз та прогнозування тенденцій і стійкості розвитку ринкової кон'юнктури

Методи визначення тенденцій розвитку ринку. Характеристика ступеня стійкості розвитку ринку в динаміці та статичі. Визначення коефіцієнта апроксимації та коефіцієнта варіації. Сутність і класифікація прогнозів ринку. Методи прогнозування елементів ринку. Методи екстраполяції та інтерполяції динамічних рядів. Прогнозування елементів ринку з використанням коефіцієнтів еластичності попиту. Прогнозування елементів ринку за допомогою економіко-математичних моделей. Прогнозування елементів ринку з використанням структурного моделювання. Прогнозування елементів ринку методом експертних оцінок і аналогії. Особливості прогнозування елементів ринку за окремими товарами.

Тема 7. Кон'юнктура світових секторів і товарних ринків

Проблеми розвитку паливно-енергетичного комплексу та ринків енергоресурсів. Кон'юнктура ринку металопродукції як фактор розвитку металургійної галузі. Розвиток аграрного сектору та агроринку. Особливості кон'юнктурного дослідження світового ринку машин та устаткування. Кон'юнктурний огляд світових ринків товарів масового попиту.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 1. Теоретичні підходи до вивчення кон'юнктури ринку												
Тема 1. Поняття та показники кон'юнктури ринку	10	2	2	-	-	6	13	2	-	-	-	11
Тема 2. Методи дослідження кон'юнктури ринку	12	4	2	-	-	6	13	2	-	-	-	11
<i>Контрольна робота №1</i>	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 1	26	8	4	-	-	14	26	4	-	-	-	22
Змістовий розділ 2. Аналіз та прогнозування кон'юнктури світових товарних ринків												
Тема 3. Аналіз масштабу та потенціалу ринку	10	2	2	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Тема 4. Аналіз збалансованості ринку	11	2	2	-	-	7	12	-	-	-	-	12
Тема 5. Оцінювання й аналіз циклічності та сезонності ринку	13	4	2	-	-	7	12	-	-	-	-	12
Тема 6. Аналіз та прогнозування тенденцій і стійкості розвитку ринкової кон'юнктури	15	4	4	-	-	7	12	-	-	-	-	12
Тема 7. Кон'юнктура світових секторів і товарних ринків	15	2	2	-	-	7	16	2	2	-	-	12
<i>Контрольна робота №2</i>	4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Разом за змістовим розділом 2</i>	<i>64</i>	<i>16</i>	<i>12</i>	-	-	<i>36</i>	<i>64</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	-	-	<i>60</i>
Усього годин	90	24	16	-	-	50	90	6	2	-	-	82

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття та показники кон'юнктури ринку	2
2.	Методи дослідження кон'юнктури ринку	4
3.	<i>Контрольна робота №1</i>	2
4.	Аналіз масштабу та потенціалу ринку	2
5.	Аналіз збалансованості ринку	2
6.	Оцінювання й аналіз циклічності та сезонності ринку	4
7.	Аналіз та прогнозування тенденцій і стійкості розвитку ринкової кон'юнктури	4
8.	Кон'юнктура світових секторів і товарних ринків	2
9.	<i>Контрольна робота №2</i>	2
Разом:		24

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни семінарські заняття не передбачені.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття та показники кон'юнктури ринку	2
2.	Методи дослідження кон'юнктури ринку	2
3.	Аналіз масштабу та потенціалу ринку	2
4.	Аналіз збалансованості ринку	2
5.	Оцінювання й аналіз циклічності та сезонності ринку	2
6.	Аналіз та прогнозування тенденцій і стійкості розвитку ринкової кон'юнктури	4
7.	Кон'юнктура світових секторів і товарних ринків	2
Разом:		16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Поняття та показники кон'юнктури ринку	6
2.	Методи дослідження кон'юнктури ринку	6
3.	<i>Контрольна робота №1</i>	2

1	2	3
4.	Аналіз масштабу та потенціалу ринку	6
5.	Аналіз збалансованості ринку	7
6.	Оцінювання й аналіз циклічності та сезонності ринку	7
7.	Аналіз та прогнозування тенденцій і стійкості розвитку ринкової кон'юнктури	7
8.	Кон'юнктура світових секторів і товарних ринків	7
9.	<i>Контрольна робота №2</i>	2
Разом:		50

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Програмою навчальної дисципліни індивідуальні завдання не передбачені.

10. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота полягає в опрацюванні окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

1. Формування системи показників ринкової кон'юнктури в різних країнах.
2. Стихійні фактори кон'юнктури та їх облік у діяльності підприємства на ринку.
3. Індикатори ринкового циклу, що застосовуються в розвинених країнах і в Україні.
4. Міжнародні статистичні видання.
5. Товарний ринок у системі ринків.
6. Процедура розроблення кон'юнктурного огляду.
7. Методологія побудови системи ринкових індикаторів.
8. Кон'юнктурний тест як спосіб оцінювання стану та розвитку ринку.
9. Підходи до класифікації ринкових циклів.
10. Методи моделювання сезонності.
11. Тенденційні опитування та їх використання в практиці кон'юнктурного аналізу.
12. Особливості прогнозування елементів ринку за окремими товарами.
13. Прогнозування елементів ринку за допомогою економіко-математичних моделей
14. Дослідження кон'юнктури обраного сектору світового товарного ринку.
15. Запізнілі індикатори економічної кон'юнктури.
16. Структурна модель і її застосування у процесі прогнозування елементів ринку.
17. Використання під час прогнозування кон'юнктури ринку методу експертних оцінок і аналогії.

18. Проблеми розвитку паливно-енергетичного комплексу та ринків енергоресурсів.

19. Кон'юнктура ринку металопродукції як фактор розвитку металургійної галузі.

20. Розвиток аграрного сектору та агроринку.

21. Особливості кон'юнктурного дослідження світового ринку машин та устаткування.

22. Кон'юнктурний огляд світових ринків товарів масового попиту.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Кон'юнктура товарних ринків» застосовуються інформаційні та практичні методи навчання: класичні лекції, лекції-дискусії, практичні заняття, консультації з виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів, а також виконання рефератів зорієнтованих на науково-дослідницький пошук студентів, підготовка коротких повідомлень на основі додаткової літератури курсу, письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

12. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Кон'юнктура товарних ринків» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

– поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять, контроль виконання індивідуальних робіт;

– підсумковий контроль реалізується у вигляді заліку.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.
2. Написання рефератів.
3. Виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення проміжних тестів.
5. Проведення поточного контролю.
6. Проведення підсумкового заліку.

13. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є **залік**, який складається очно в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

14. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Кон'юнктура товарних ринків» здійснюється в балах відповідно до табл.14.1

Таблиця 14.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Кон'юнктура товарних ринків»

Розділ I Поточне тестування та самостійна робота									Розділ II Підсумковий контроль	Всього
Змістовий розділ 1			Змістовий розділ 2							
T1	T2	KP1	T3	T4	T5	T6	T7	KP2		
-	5	10	7	7	7	7	7	10	40	100

*T1, T2, ..., T7 – теми занять

**KP1, KP2 – контрольні роботи

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

– усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;

– перевірки правильності розв'язання практичних задач;

– експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі заліку.

Критерії оцінювання знань під час заліку

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає **40** балів (див. табл. 14.2).

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Кон'юнктура товарних ринків»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус 2 бали);

- неточності в назвах окремих категорій та понять (мінус 4 бали).

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно»**, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється **«добре»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
 - при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється **«задовільно»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);
- одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;

– висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;

– характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати заліку оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на заліку оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на залік.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 14.3).

Таблиця 14.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча програма навчальної дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;

- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до заліку, завдання для перевірки практичних навичок під час заліку.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Кучеренко В.Р. Аналіз ринкової кон'юнктури: Навчальний посібник / В.Р.Кучеренко, А.В.Андрейченко, С.А.Горбаченко, Р.В.Грінченко, В.А.Карпов. – Одеса: ОНЕУ, 2014. – 345 с.
2. Набок І.І. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посіб. для студентів ВНЗ. – К.: НАУ, 2018. – 176 с.
3. Рубцова М.Ю. Кон'юнктура світових товарних ринків: Навчальний посібник. – К.: «ВАДЕКС», 2017. – 360 с.
4. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 377 с.

Допоміжна:

1. Ринки реального сектора економіки України в інституціональному середовищі СОТ: кон'юнктура та інтеграція: монографія / за ред. д.е.н., проф. В.О.Точиліна. – К.: НАН України, Ін-т економіки та прогнозування, 2012. – 552 с.
2. Іванова Л.О. Кон'юнктура ринків: навч. посібник / Л.О.Іванова, О.М.Музика. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. – 447 с.
3. Карпов В.А. Маркетинг: прогнозування кон'юнктури ринку: навч. посіб. / В.А.Карпов, В.П.Кучеренко. – К.: Знання, КОО, 2001. – 215 с.
4. Світовий ринок товарів та послуг: підручник. В 2 ч. Ч.1 / А.А.Мазаракі, Є.М.Воронова, В.В.Юхименко та ін.; За заг.ред. А.А.Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2005. – 319 с.
5. Оболенцева Л.В. Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку: підручник. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 249 с.

17. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державного підприємства «Інформаційно-аналітичне агентство» // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://iaa.kiev.ua>.

3. Organisation for Economic Cooperation and Development // Электронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.oecd.org>.

4. United Nations Statistics Division // Электронний ресурс. – Режим доступу: <http://unstats.un.org>.

5. World Trade Organization // Электронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.wto.org>.

6. Кон'юнктура товарних ринків / В.В.Кузяк, Ю.Я.Добуш // Электронний ресурс. – Режим доступу: <http://nebotan.info/conditions/prognostikation.php>.